

Dosarul nr. 3ra-340/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud: A.Paniș)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V.Clima, G.Dașchevici, M.Guzun)

DECIZIE

8 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul:

Judecătorii:

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Victor Boico

Nicolae Craiu

examinând recursului depus de către Autoritatea Națională de Integritate,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de către Alexei Xxxxx împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la
anularea actelor administrative,
împotriva deciziei din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ă:

La data de 12 februarie 2019, Alexei Xxxxx a depus cerere de chemare în judecată împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la anularea actelor administrative.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 29 ianuarie 2019 i-a fost adus la cunoștință actul de constatare nr. 06/09 din 25 ianuarie 2019, emis de către Inspectoratul de integritate al Autorității Naționale de Integritate. Prin actul menționat, s-a constatat că nu a soluționat și că a admis consumarea conflictelor de interese de fiecare dată când a semnat și a emis ordinul nr. xx-C din 1 martie 20xx; contractul individual de muncă nr. xxx/20xx din 31 octombrie 20xx, încheiat între Alexei Xxxxx și Xxxx Xxxxx; ordinul nr. 8 din 3 ianuarie 2011 privind stabilirea unui program individual de muncă cu regim flexibil Xxxx Xxxxx; ordinele privind acordarea premiilor și cumulului nr. 1-p din 4 ianuarie xxxx, nr. 9-p din 19 februarie xxxx; ordinele de acordare/rechemare din concediul nr. 3-p din 13 ianuarie xxxx, nr. 4-p din 18 ianuarie xxxx, nr. 21 din 15 ianuarie 2018 și nr. 26 din 15 ianuarie 2018 în privința Xxxx Xxxxx, care este xxxia sa.

Reclamantul a notat că nu este de acord cu actul de constatare menționat, deoarece este ilegal, iar drept consecință urmează a fi anulat.

Reclamantul a menționat că prin invitația nr. 04-09/1734 din 18 decembrie 2018, a fost informat că în privința sa se desfășoară controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, în cadrul căruia se verifică legalitatea adoptării și semnării de către el, în calitate de director al Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Raional XXXXXX”, al contractului individual de muncă nr. xxx/20xx din 31 decembrie 20xx și al ordinelor în care figurează XXXX XXXXX, șef al secției boli interne a Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Raional XXXXXX”.

Reclamantul a punctat că xxxia sa, XXXX XXXXX a fost angajată la Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Raional XXXXXX” în anul 1989, prin contract colectiv de muncă, iar în anul 20xx, fiind intrate în vigoare modificările la legislația muncii, în mod operațional au fost semnate de către el, automat, cu toți angajații, contracte individuale de muncă, conform cerințelor legale și modelului prestabilit. Niciodată nu a semnat careva acte care au favorizat, facilitat sau avantajat xxxia sa în comparație cu alți angajați și că toate actele care le-a semnat în privința XXXX XXXXX, în calitate de angajată a instituției pe care o conduce, nu constituie apriori și sub nici o formă un conflict de interese, deoarece aceste acte nu lezează nici interesele fondatorului, dar nici interesele altor angajați. Ordinele semnate de către el în privința xxxiei sale, au avut la bază primordial, respectarea drepturilor constituționale ale omului, cum ar fi dreptul la muncă, dreptul la retribuirea muncii, dreptul la odihnă, drepturi care sunt consfințite atât de Convenția colectivă de muncă, contractul individual de muncă, cât și în mod special de Codul muncii, Constituția Republicii Moldova și Convenția europeană a drepturilor omului.

Reclamantul a precizat că în lipsa oricărui conflict de interese, totuși, la scurt timp după numirea sa în funcția de conducător al „Spitalului Raional XXXXXX” și anume în primele luni ale anului 2008, nu își amintește exact luna și data, a depus o cerere fondatorului prin care a adus la cunoștință faptul că xxxia sa activează în cadrul acestei instituții și a solicitat acordul să semneze actele legate de activitatea acesteia. Prin răspunsul fondatorului i s-a comunicat că nu există careva probleme și că este în drept să semneze ordine ce țin de activitatea xxxiei sale, cu condiția să nu fie afectate interesele fondatorului sau ale altor angajați.

La începutul anului 2012, a fost informat de către Ministerul Sănătății despre modificările în legislație și recomandat să solicite repetat permisiunea fondatorului instituției în cauză de a semna, în funcția sa de director al Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Raional XXXXXX” actele legate de activitatea angajatei - XXXX XXXXX, ceea ce și a făcut, pentru a evita oricare speculații și suspiciuni cu privire la existența unui conflict de interese.

Ulterior, de către Președintele raionului, a fost emisă dispoziția nr. 15 din 27 ianuarie 2012, prin care conflictul de interese a fost soluționat și i s-a permis să semneze personal în calitate de conducător, oricare acte legate de activitatea xxxiei sale – XXXX XXXXX în cadrul Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Raional XXXXXX”.

Reclamantul a invocat că la emiterea actului de constatare a fost încălcată procedura legală de sesizare. Or, după cum rezultă din cele indicate în acesta, controlul a fost inițiat în baza notei nr. 12/4859 din 27 octombrie xxxx, parvenită de la Centrul Național Anticorupție, Direcția generală teritorială nord, care în urma examinării unei petiții anonime în privința acțiunilor pretinse ilegale ale lui Alexei

Xxxxx și Xxxx Xxxxx, a fost inițiat un control și, ca urmare, s-a solicitat Autorității Naționale de Integritate să verifice existența sau inexistența unui conflict de interese între persoanele vizate în petiția anonimă. Acest aspect vine să demonstreze că, de fapt, organele abilitate au efectuat acțiuni ilegale în baza unei petiții anonime, iar acumularea de date ulterioare în baza acesteia, de asemenea, sunt lovite de nulitate, deoarece au la bază încălcarea flagrantă a procedurii.

A solicitat Alexei Xxxxx anularea procesului-verbal nr. 139/09 din 14 noiembrie 2018 și a actului de constatare nr. 06/09 din 25 ianuarie 2019 emise de către Inspectoratul de integritate al Autorității Naționale de Integritate.

Prin hotărârea din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă integral acțiunea depusă de Alexei Xxxxx și anulat procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 139/09 din 14 noiembrie 2018 și actului de constatare nr. 06/09 din 25 ianuarie 2019, emise în privința lui Alexei Xxxxx de către Autoritatea Națională de Integritate a Republicii Moldova, ca fiind ilegale.

Prin decizia din 16 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Autoritatea Națională de Integritate a Republicii Moldova împotriva hotărârii din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin decizia din 27 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Autoritatea Națională de Integritate, casată integral decizia din 16 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea cauzei la rejudicare.

Prin decizia din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Autoritatea Națională de Integritate și a fost menținută hotărârea din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

La data de 14 ianuarie 2021, Autoritatea Națională de Integritate a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, instanțele ierarhic inferioare nu au constatat, elucidat și dovedit circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei, fiind încălcate și normele de drept material.

Este eronată concluzia instanței de apel precum că Autoritatea Națională de Integritate nu poate interveni și constata conflictul de interese pentru perioada 2011-xxxx din motiv că a fost creată prin Legea nr. 132/xxxx din 17 iunie xxxx. Autoritatea Națională de Integritate este creată prin reorganizarea Comisiei Naționale de Integritate și este succesor în drepturi al acesteia.

A solicitat Autoritatea Națională de Integritate admiterea cererii de recurs, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În condițiile art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel,

dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că atât recursul depus la data de 14 ianuarie 2021, este în termen, or, decizia instanței de apel adoptată la data de 11 noiembrie 2020, a fost notificată prin intermediul poștei electronice Autorității Naționale de Integritate la data de 29 decembrie 2020 (vol.II, f.d.18). Date privind notificarea dispozitivului deciziei din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, la materialele cauzei lipsesc.

La 5 februarie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces, copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței. Până la data stabilită pentru examinarea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimatul să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale. Respectiv, procedura de contencios administrativ în prezenta speță în partea procedurală urmează a fi examinată prin prisma dispozițiilor Codului administrativ, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, iar în partea materială urmează a fi aplicate prevederile legale în vigoare la momentul emiterii actului administrativ contestat, și anume a Legii contenciosului administrativ nr. 793 din xx februarie 2000 (abrogată la 1 aprilie 2019). Or, în speță procedura administrativă se referă la o activitate administrativă inițiată până la 1 aprilie 2019, aspect care determină că la caz se vor aplica dispozițiile legale vechi, care reglementau aceste instituții.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și a emite o decizie nouă, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie de casare integrală a deciziei instanței de apel și emite o nouă decizie.

În corespundere cu art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Reglementări similare se conțin și în art. 219 alin. (1) Cod administrativ, care stipulează că instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Prin prisma alin. (3) al aceluiași articol, instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Conform art. 194 alin. (2) Cod administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prezentul litigiu este guvernat de prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din xx februarie 2000 (în vigoare până la 1 aprilie 2019), ale Legii cu privire Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie xxxx.

Astfel, în conformitate cu prevederile art.1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din xx februarie 2000 (în vigoare până la 1 aprilie 2019), orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

În temeiul art. 16 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din xx februarie 2000 (în vigoare până la 1 aprilie 2019), persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit niciun răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

Din materialele cauzei s-a constatat că, înaintând prezenta acțiune în judecată, Alexei Xxxxxx a solicitat anularea procesului-verbal nr. 139/09 din 14 noiembrie 2018 și actul de constatare nr. 06/09 din 25 ianuarie 2019 emise de către Inspectoratul de integritate al Autorității Naționale de Integritate.

Judecând cauza, prima instanță a conchis asupra temeiniciei acțiunii înaintate, anulând procesului-verbal nr. 139/09 din 14 noiembrie 2018 și actului de constatare nr. 06/09 din 25 ianuarie 2019 emise de către Inspectoratul de integritate al Autorității Naționale de Integritate.

Hotărârea primei instanțe a fost apreciată ca fiind justă și de către instanța de apel, care a ajuns la concluzia netemeiniciei apelului depus de către Autoritatea Națională de Integritate.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră soluția primei instanțe și a instanței de apel, referitoare la temeinicia acțiunii ca fiind rezultată din aplicarea și interpretarea eronată a normelor de drept material, motiv din care actele judecătorești de dispoziție nu pot fi menținute.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs menționează că în conformitate cu art. 5 din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr.

132 din 17 iunie xxxx, Autoritatea asigură integritatea în exercitarea funcției publice sau funcției de demnitate publică și prevenirea corupției prin realizarea controlului averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

La rândul său, art. 6 lit. a), b), c) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie xxxx, stipulează că în vederea realizării misiunii sale, Autoritatea are următoarele funcții: exercitarea controlului averii și al intereselor personale; exercitarea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor; constatarea și sancționarea încălcărilor regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

În conformitate cu art. 28 alin. (1) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie xxxx, Autoritatea efectuează controlul averii și al intereselor personale din oficiu ori la sesizarea unor persoane fizice sau juridice, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale metodologiei de efectuare a controlului averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

În speța dedusă judecății, în care obiect al examinării îl constituie anularea procesului-verbal nr. 139/09 din 14 noiembrie 2018 și actul de constatare nr. 06/09 din 25 ianuarie 2019 emise de către Inspectoratul de integritate al Autorității Naționale de Integritate, prezintă relevanță și prevederile art. 38 alin. (1) al Legii enunțate, care stipulează că în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că: persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese; persoana supusă controlului s-a aflat ori se află în stare de incompatibilitate; persoana supusă controlului a încălcat restricțiile prevăzute de lege.

Așa cum rezultă din materialele dosarului, fiind stabilită preliminar prezența elementelor constitutive ale conflictului de interese, Autoritatea Națională de Integritate a dispus prin procesul-verbal nr. 139/09 din 14 noiembrie 2018 inițierea procedurii de control privind eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către Alexei Xxxxx, director al Spitalului raional Xxxxxx.

În rezultat la 25 ianuarie 2019, Autoritatea Națională de Integritate a emis actul de constatare nr. 06/09, iar în rezultatul controlului efectuat, călăuzindu-se de prevederile art. 23 alin. (4) și (6) din Legea nr. privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie xxxx și art. 19, 35-38 și 39 din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie xxxx, inspectorul de integritate a decis că:

- Alexei Xxxxx, director al Spitalului raional Xxxxxx nu a soluționat și a consumat conflictele de interese de fiecare dată când a semnat și emis ordinul nr. xx-C din 1 martie 20xx; contractul individual de muncă nr. xxx/20xx din 31 octombrie 20xx, încheiat între Alexei Xxxxx și Xxxx Xxxxx; ordinul nr. 8 din 3 ianuarie 2011 privind stabilirea unui program individual de muncă cu regim flexibil Xxxx Xxxxx;

ordinele privind acordarea premiilor și cumulului nr. 1-p din 4 ianuarie xxxx, nr. 9-p din 19 februarie xxxx; ordinele de acordare/rechemare din concediul nr. 3-p din 13 ianuarie xxxx, nr. 4-p din 18 ianuarie xxxx, nr. 21 din 15 ianuarie 2018 și nr. 26 din 15 ianuarie 2018 în privința Xxxx Xxxxx, care este xxxia sa.

- în temeiul art. 23 alin. (4) din Legea nr. 133/xxxx privind declararea averii și a intereselor personale și art. 39 alin. (2) din Legea nr. 132 din 17 iunie xxxx cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, se sesizează Consiliului raional Xxxxxx, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare va rămâne definitiv, în vederea încetării raporturilor de muncă ori de serviciu cu Alexei Xxxxx, director al Spitalului raional Xxxxxx;

- în temeiul art. 23 alin. (6) din Legea nr. 133/xxxx privind declararea averii și a intereselor personale, se decade Alexei Xxxxx din dreptul de a exercita funcții publice, funcții de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani din data încetării de drept a raporturilor de serviciu, sau din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabilă hotărârea judecătorească prin care se confirmă existența conflictului de interese;

- se înscrie Alexei Xxxxx, după încetarea de drept a raporturilor de serviciu în calitate de director al Spitalului raional Xxxxxx ori din data rămânerii definitive și irevocabilă hotărârea judecătorească prin care se confirmă existența conflictului de interese, în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau demnitate publică.

Astfel, din actele cauzei s-a stabilit că în perioada supusă controlului, Alexei Xxxxx deținea calitatea de subiect al declarării în temeiul art. 3 alin. (1) lit. e) din Legea cu privire la conflictul de interese, deținând funcția de director al Spitalului raional Xxxxxx.

În acest sens, potrivit actului de constatare nr. 06/09 din 25 ianuarie 2019, s-a stabilit că, Alexei Xxxxx, director al Spitalului raional Xxxxxx, nu a soluționat și a admis consumarea conflictelor de interese de fiecare dată când a semnat și emis: ordinul nr. xx-C din 1 martie 20xx de angajare în funcție a Xxxx Xxxxx; contractul individual de muncă nr. xxx/20xx din 31 decembrie 20xx, încheiat între Alexei Xxxxx și Xxxx Xxxxx; ordinul nr. 8 din 3 ianuarie 2011 privind stabilirea unui program individual de muncă cu regim flexibil Xxxx Xxxxx; ordinelor de acordare a premiilor și cumulului nr. 1-p din 4 ianuarie xxxx, nr. 9-p din 9 februarie xxxx; ordinele de acordare/rechemare din concediu: nr. 3-p din 13 ianuarie xxxx, nr. 4-p din 18 ianuarie xxxx, nr. 21 din 15 ianuarie 2018 și nr. 26 din 15 ianuarie 2018 în privința persoanei apropiate, Xxxx Xxxxx, care îi este xxxie.

În același timp, conform datelor din Registrul de stat al persoanelor fizice al Agenției Servicii Publice, s-a confirmat relația xxx-xxxie dintre Alexei Xxxxx și Xxxx Xxxxx.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că, în conformitate cu prevederile art. 2 din Legea cu privire la conflictul de interese nr. 16 din 15 februarie 2008 (în vigoare la momentul emiterii ordinelor), conflictul de interese reprezintă conflictul dintre exercitarea atribuțiilor funcției deținute și interesele personale ale persoanelor prevăzute la art.3, în calitatea lor de persoane private, care ar putea influența necorespunzător îndeplinirea obiectivă și imparțială a obligațiilor și responsabilităților ce le revin potrivit legii, iar interesul personal semnifică orice interes, material sau nematerial, al persoanelor

prevăzute la art.3 care rezultă din necesitățile sau intențiile personale ale acestora, din activități care altfel pot fi legitime în calitate de persoană privată, din relațiile lor cu persoane apropiate sau persoane juridice, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile personale cu partide politice, cu organizații necomerciale și cu organizații internaționale, precum și care rezultă din preferințele sau angajamentele acestora.

Articolul 9 din Legea cu privire la conflictul de interese nr. 16 din 15 februarie 2008 (în vigoare la momentul emiterii ordinelor), prevede obligația subiectului declarării de a informa imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, în scris, șeful ierarhic sau organul ierarhic superior despre: a) interesul, al său ori al persoanelor apropiate, legat de decizia pe care trebuie să o ia personal sau la luarea căreia trebuie să participe, ori de acțiunea pe care trebuie să o întreprindă în îndeplinirea atribuțiilor sale de serviciu; b) calitatea, a sa ori a persoanelor apropiate, de fondator, acționar, asociat, membru al consiliului de administrație, membru al comisiei de control sau de revizie a unei persoane juridice (comerciale sau necomerciale), dacă această persoană juridică a primit de la organizația publică în care activează bunuri, inclusiv mijloace bănești, credite garantate de stat ori de autoritatea administrației publice locale sau o comandă de achiziție publică.

Potrivit art. 25 alin. (1) din Legea cu privire la conflictul de interese nr. 16 din 15 februarie 2008 (în vigoare la momentul emiterii ordinelor), controlul asupra executării prezentei legi de către persoanele prevăzute la art. 3, îl exercită Comisia Națională de Integritate, ca organ specializat menit să contribuie la implementarea politicii cu privire la conflictul de interese.

În același timp, dispozițiile tranzitorii ale art. 24 alin. (12) din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie xxxx prevede că, situațiile de conflict de interese nesoluționate până la intrarea în vigoare a prezentei legi, precum și cele apărute după intrarea ei în vigoare, se declară și se soluționează conform prevederilor prezentei legi.

Din cuprinsul acestei legi și anume din art. 2, rezultă că conflictul de interese este situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii.

La fel, și în condițiile instituite de art. 12 alin. (7) al Legii privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie xxxx, subiecții declarării sunt obligați să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin.(5).

În conformitate cu art. xx și art. 22 din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie xxxx, controlul averii și al intereselor personale ale subiecților declarării se efectuează de către Autoritatea Națională de Integritate în conformitate cu Legea nr. 132 din 17 iunie xxxx cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, iar răspunderea pentru încălcarea prevederilor prezentei legi este reglementată expres la art. 23.

Astfel, raportând normele de drept citate la circumstanțele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ constată că în virtutea funcției deținute de director al Spitalului raional Xxxxxx, Alexei Xxxxx a avut obligația să respecte întocmai regimul juridic al conflictului de interese.

În acest context, prin Actul de constatare nr. 06/09 din 25 ianuarie 2019, inspectorul de integritate a stabilit cu certitudine că Alexei Xxxxx s-a aflat în conflicte de interese de fiecare dată când a emis și semnat ordine și a încheiat contractul individual de muncă cu xxxia sa, Xxxx Xxxxx.

Or, Alexei Xxxxx deținând calitatea de subiect al declarării și aflându-se în exercițiul funcției, avea prezent interesul personal rezultat din relația cu persoana apropiată - xxxia, Xxxx Xxxxx.

De asemenea, prin același Act de constatare, inspectorul de integritate corect a constatat că Alexei Xxxxx a încălcat dispozițiile art. 9 alin. (1) din Legea cu privire la conflictul de interese nr. 16 din 15 februarie 2008 (în vigoare la momentul amiterii ordinelor) și art. 12 alin. (4) din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie xxxx, prin nedeclararea conformă Autorității Naționale de Integritate, succesor de drept al Comisiei Naționale de Integritate despre conflictul de interese apărut în momentul emiterii ordinelor și a contractului individual de muncă cu xxxia sa, Xxxx Xxxxx.

Instanța de recurs relevă și prevederile art. 5 alin. (2) din Legea cu privire la conflictul de interese nr. 16 din 15 februarie 2008, în vigoare la momentul semnării ordinului și a contractului individual de muncă, persoanele prevăzute la art.3 vor renunța la interesele personale, ce pot compromite deciziile oficiale, luate cu participarea lor, sau se vor abține de la participarea la luarea sau executarea unor astfel de decizii, dacă acestea pot fi compromise de interesele lor personale sau de apartenența lor la anumite organizații.

Cu toate acestea, materialele cauzei se atestă că Alexei Xxxxx nu s-a abținut de la semnarea ordinului nr. xx-C din 1 martie 20xx de angajare în funcție a Xxxx Xxxxx; contractul individual de muncă nr. xxx/20xx din 31 decembrie 20xx, încheiat între Alexei Xxxxx și Xxxx Xxxxx; ordinul nr. 8 din 3 ianuarie 2011 privind stabilirea unui program individual de muncă cu regim flexibil Xxxx Xxxxx; ordinelor de acordare a premiilor și cumulului nr. 1-p din 4 ianuarie xxxx, nr. 9-p din 9 februarie xxxx; ordinele de acordare/rechemare din concediu: nr. 3-p din 13 ianuarie xxxx, nr. 4-p din 18 ianuarie xxxx, nr. 21 din 15 ianuarie 2018 și nr. 26 din 15 ianuarie 2018 în privința persoanei apropiate, Xxxx Xxxxx, care îi este xxxie, prin ce a admis un conflict de interese, fiind astfel pasibil răspunderii pentru încălcarea prevederilor legii.

Alexei Xxxxx nu a prezentat instanței permisiunea de la Consiliul raional Xxxxxx de a semna contractul individual de muncă și ordinele emise în privința în xxxiei sale Xxxx Xxxxx pentru perioada anilor 20xx-2011.

La fel, este eronată concluzia instanțelor ierarhic inferioare care au reținut dispoziția nr. 15 din 27 ianuarie 2012, prin care conflictul de interese a fost soluționat și i s-a permis lui Alexei Xxxxx să semneze personal, în calitate de conducător, oricare acte legate de activitatea xxxiei sale – Xxxx Xxxxx în cadrul Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Raional Xxxxxx”.

Aici este de menționat că, în această dispoziție nu s-a indicat care conflict de interese a fost soluționat și din ce perioadă.

Prin urmare, fiind în prezența elementelor constitutive ale conflictului de interese, prin Actul de constatare nr. 06/09 din 25 ianuarie 2019, inspectorul de integritate corect a concluzionat și a dispus constatarea încălcării regimului juridic al conflictelor de interese de către Alexei Xxxxx, exprimată prin nedeclararea și

nesoluționarea în termenul și modul stabilit de lege a conflictelor de interese apărute, cât și prin admiterea conflictelor de interese consumate în sensul art. 12 alin. (4) privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie xxxx.

În asemenea circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ conchide că, instanța de apel și prima instanță, au interpretat și au aplicat eronat prevederile legii, motiv din care hotărârile pronunțate, nu pot fi menținute ca legale și întemeiate.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că normele de drept material au fost aplicate și interpretate eronat și nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul depus de Autoritatea Națională de Integritate, a casa integral decizia din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, și a emite o nouă decizie prin care se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Xxxxx împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la contestarea actului administrativ.

În conformitate cu prevederile art. 248 alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Autoritatea Națională de Integritate.

Se casează decizia din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani și se emite o nouă decizie prin care:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de către Alexei Xxxxx împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Victor Boico

Nicolae Craiu